

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Historický ústav

Posudek vedoucí bakalářské práce

Jméno autora/ky	Barbora Ledvinková
Název práce	Významní habsburští panovníci v českých učebnicích dějepisu
Studijní obor	B0114A120001 - Historie se zaměřením na vzdělávání
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Irena Kapustová, Ph.D.
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	prof. PhDr. Ondřej Felcman, CSc.
Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	XXX
Rok obhajoby	2023

Rozsah práce (počet stran vlastního textu + přílohy zvlášť): 57 (přílohy/grafy jsou součástí textu)

Obrazová příloha	NE	Tabulky a grafy	ANO	Další přílohy	ANO Otázky pro respondenty + dotazníky pro žáky a pedagogy

Prameny: 18

Použitá literatura (počet): 40

Internetové zdroje: 1

Hodnocení cíle/ů práce

Bakalářská práce s názvem *Významní habsburští panovníci v českých učebnicích dějepisu* se zabývá politickou a společenskou situací v Rakousku / Rakousku – Uhersku v období vlády vybraných habsburských panovníků (např. Leopolda I., Karla VI., Marie Terezie). Výběr osobností odůvodňuje autorka primárně vlastním zájmem o ně.

Hlavním záměrem bakalářské práce byla analýza učebnic dějepisu z aspektu do práce zařazených panovníků a z analýzy evaluace významu daných osobností ve výuce dějepisu. Volba učebnic určených k obsahové analýze učebních textů není důsledně objasněna a nevychází z odborníky stanovených schémat či autorkou stanoveného a odůvodněného postupu.

Teoretická část práce se věnuje osobnostem a pojmům, které jsou sledovány dále v prakticko-výzkumné části. Učebnicová analýza představuje bázi navazujícího výzkumu.

Jako poněkud sporný se mi jeví rozsah a obsah kapitoly věnované vývoji školství a učebnic, která v některých momentech zachází do zbytečných detailů a v jiných se vyhýbá politicko-společenskému kontextu, který dějepisné učebnice odrážejí. Osobně bych do výčtu významných habsburských panovníků zařadila rovněž Josefa II.

V úvodu praktické části bakalářské práce se autorka velmi stručně věnuje metodologii výzkumu. Dále je tato část bakalářské práce věnována vlastní analýze konkrétních kapitol vybraných učebnic dějepisu pro střední školy od prvorepublikových až po současnost a snaze o komparaci výsledků. Následně autorka provedla dotazníkové šetření mezi žáky, do kterého se zapojilo 153 respondentů (tzn. dostatečné penzum). Sporná je však kontinuita online šetření s učebnicovou analýzou.

Hlavní cíl práce autorka nesplnila zcela na 100%, dílčí cíle absolventské práce vnímám jako splněné. Hlavní přínos bakalářské práce vidím v analytické části práce a online výzkumu, ačkoli každý výzkum směřuje k jinému cíli (analýza textu se zabývá osobnostmi; dotazníky zjišťují podobu učebnic v nejširším měřítku).

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolené metody</i>	ano, ale nevyužit dostatečně jejich potenciál	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Připomínky k obsahové a formální úrovni práce

Obsahově a formálně diplomová práce splňuje požadovaná kritéria na tento typ textu, avšak v obou případech má text rezervy.

Otázky k obhajobě práce

1. Odůvodněte volbu tématu bakalářské práce a zhodnoťte možnosti využití jejích výsledků v pedagogické praxi?
2. Vyjádřete se ke zvolené metodě analýzy učebnic (ze kterých autorů jste vycházela, příp. jakým způsobem jste provedla vlastní analýzu a proč).

Stručné slovní hodnocení

V rámci teoretické části posuzované práce pozitivně hodnotím vytvoření textové báze pro zkoumané osobnosti a historické pojmy. Jednotlivé části práce jsou řazeny smysluplně, text je však poněkud roztržitý a chybí mu provázanost. Určitým problémem je občasné odchýlení se od jazyka odborného textu k obecné češtině a stylistické chyby, dále občasné překlepy (např. i ve jménech) a terminologické nepřesnosti. Např. hned v úvodu na str. 10 opakuje autorka celou větu.

Textové analýze učebnic by prospěl jasněji formulovaný a odůvodněný systém. Při komentování přehledných grafů vytvořených na základě dotazníkového šetření dominuje popisnost. Dotazníkové šetření vhodně doplňuje pohled žáků na současné učebnice dějepisu, avšak velké procento otázek je obecně formulované a nesměřuje přímo k tématu. Velmi vhodné je ilustrativní zařazení některých konkrétních responzí. I zde by ovšem byla vhodná jejich hlubší evaluace.

Metodologie práce je zvolena vhodně a v úvodu je odůvodněna. V závěru jednotlivých částí je zpracováno souhrnné vyhodnocení výzkumu konkrétní učebnice, jeho charakter je však primárně popisný a poněkud vágní (viz např. „*Učebnice je spíše souvislý text a může být pro žáky obtížnější se v ní vyznat*“).

Závěr práce je přehledným souhrnem, který by bylo jistě možné více rozpracovat a vyhodnotit možnosti dalšího prohloubení výzkumu.

Hodnocení:

11. 8. 2023 Hradec Králové

.....
datum a místo

.....
podpis autora posudku